SVOBODNA SLOVENIJA

"ESLOVENIA LIBRE"

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 315759
Año (Leto) VIII (3) No. (Štev.) 51

BUENOS AIRES,
21. DECEMBRA (DICIEMBRE)

1950 - Año del Libertador General San Martín - 1950

CORREO ARGENTINO (Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Prazniki naših družin

Pred nekaj dnevi sem bral v bližini neke cerkve skromen, z roko pisan letak s temi—le besedami: "Božič je praznik duha, ne želodca." Ta skromen poziv, ki ga je napisala preprosta roka, hoče dati izraza nezadovoljstvu nad praznovanjem svetih praznikov na novodoben način: s pijačo in pojedinami, pri čemer zmaterijalizirani svet popolnoma pozabi na lepo krščansko vsebino teh praznikov.

Tudi v naši domovini je marsikje materijalizem že močno zabrisal krščansko praznovanje praznikov. Eni so se podali v hribe, da so tam, daleč od domačega ognjišča in cerkve "uživali čar božične noči", drugi so se podali v kino ali gledališče, tretji k svojemu stalnemu gostilniškemu omizju. Pozabili so na to, da so božični prazniki, bolj kakor katerikoli drugi, prazniki krščanskih družin.

Vendar je velik del našega naroda ohranil prav do zadnjega časa prelepo navado, da je praznoval božične praznike na resnično slovenski in krščanski način: v krogu družine. Za to priliko so se zbrali okrog toplega domačega ognjišča tudi tisti člani družine, ki jih je borba za vsakdanji kruh pognala po svetu. Zbrali so se otroci, starši, ded in babica, stare tete in strici, študenti in posli ter znova zaživeli nekaj srečnih trenutkov, polnih spominov na minula leta. Cela domačija je zavonjala po blagoslovljenem kadilu, v kotu pod Bogcem so postavili jaslice in prižgali lučke pred njimi, odmolili so rožni venec, ali kar vse tri, posedli okrog peči in se pomenkovali o sto rečeh. Na mizi pa je stala skleda kuhanih krhljev, postna jed, ki je morala zadostovati do vrnitve od polnočnice, ko bodo mati ponudili družini pečeno krvavico in še kaj drugega dobrega.

In naša polnočnica. Kako smo hiteli po svežem snegu z bakljami v rokah proti farni cerkvi, ki je bila ta večer tako slovesna. Kako so zatrepetala naša srca, ko se je s kora oglasila skrivnostna pesem "Sveta noč" in za njo še cela vrsta drugih, pristno slovenskih, ki so s priproščino besedila in melodije znale zazibati nas v pravo božično razpoloženje.

Božič je bil za nas praznik družin. Celo nam otrokom so prepovedali obiske pri sosedih, češ, za ta praznik ostane vsak pošten kristjan doma.

Nas je nesreča, ki je zadela naš narod, pognala po svetu. Kako radi bi praznovali Božič tako, kot smo ga bili vajeni Pa ni mogoče. Marsičesa nam bo manjkalo, da bi mogli reči :tako je, kakor da bi bili doma. Pa vendar ga lahko tudi v tujem svetu po krščansko praznujemo. Šaj nas je naša begunska pot in brezdomstvo še bolj približalo božični skrivnosti. Kaj niso naši slovenski očetje podobni glavarju svete Družine, ki je iskal po Betlehemu prenočišča za ženo-Devico in njenega Sina, pa ga ni dobil drugje kot v zapuščenem hlevcu na betlehemskih poljanah in ki je sredi noči vstal in se podal v tuji, neznani svet, da reši življenje Detetu, ki ga je zalezoval Herod. Kaj niso naše begunske matere podobne Mariji, ki je najprej z božjim Detetom pod srcem, nato z Edinorojencem v naročju tavala kot begunka iz kraja v kraj, in svojemu Sinu ni mogla dati ničesar, razen slame v jaslicah in vso svojo materinsko ljubezen. Kaj niso sinovi in hčere naših begunskih družin, kakor mali Jezus, ki je v revščini in življenski nevarnosti doraščal v mladeniča daleč od svojega rodnega krova v Nazaretu. In kakor se je koncala begunska pot svete Družine s srečno vrnitvijo v rojstni kraj, tako smejo tudi naši očetje upati, da se bo enkrat zaslišal glas: Vstani, vzemi ženo in otroka in vrni se na svoj dom, kajti pomrli so tisti, ki so otroku stregli po življenju.

Krščansko pojmovanje božiča naj bo za letošnje praznike naša osrednja misel. Trikrat po dva praznika bomo imeli letos: medeljo in Božič, nedeljo in Novo leto in sv. Tri Kralje in nedeljo. Dovolj prilike, da se bomo duhovno poglobili, da se bomo s svojimi mislimi malo dlje pomudili na naših domovih in pri našis dragih, ki nas tam čakajo in da se bomo navžili pravega božičnega veselja, ki pa naj ne bo samo to, kar oni lepak imenuje: praznik želodca.

Blagoslovljene božične praznike želi vsem Slovencem v Argentini, doma in po vsem svetu

SVOBODNA SLOVENIJA

Veličastna akademija v počastitev Dr. Korošca

V člankih in govorih ob desetletnici Koroščeve smrti so bila v spominih oživljena razna čudna ali vsaj zanimiva naključja iz pokojnikovega življenja in iz dogodkov, ki so osebnost dr. Korošca spremljali. Eno tako, skoraj bridko naključje je tudi to, da je voditeljeva ljubezen segala prav do Argentine, do tu živečih slovenskih izseljencev, katerim je prav on, dr. Korošec, priboril poslanika - Slovenca, s čemer se je njihov odnos do domovine, bistveno spremenil; a k slovesnosti na deseto obletnico smrti so se zbrali v nedeljo skoraj izključno novi naseljenci.

Ljudje so prihajali nasmejani. Zjutraj so zbrano molili v vseh cerkvah, kjer so slovenske službe božje, za poveličanje pokojnikove duše, popoldne pa so bili skoraj v prazničnem razpoloženju, nekako tako, kot takrat, kadar je prišel Korošec v njihov domači kraj na tabor ali shod ali na obisk prijateljev. Prišli so ljudje, ki jih še nobena stvar ni mogla dvigniti iz njihovega zapečka, da bi šli na Belgrano, in če ne bi bilo slučajno železniškega štrajka, bi bilo slavnost prirejajoče Društvo Slovencev v veliki zadregi, kam spraviti ljudi. Odkod to slavnostno razpoloženje, kot ob vstajenski procesiji? Ni treba biti dušeslovec, da odgovoriš! **Neomajno zaupanje, ki ga je imel sleherni dobromisleči Slovenec v dr. Korošca, ko se je v vsaki težki situaciji zanesel nanj, da bo že on napravil, kar je v danem položaju za ljudi najboljše, se je te dni ob spominu manj znova oživilo.** Nihče ni pomislil, da gre na žalno komemoracijo, vsakdo je instinktivno čutil, **da gre pozdravit nesmrtnika, čigar duh v slovenskem narodu nikoli umreti ne more.** Po Koroščevi poti naprej z dvignjeno glavo, pa bo spet prišlo odrešenje narodu, to je bila misel nedeljskih zborovalcev.

Na odru je visela Koroščeva slika, pod njo je žarel bohoten pušeljc rdečih nageljev, ob strani se je klanjala slovenska zastava. Ob pričetku smo doživeli nenavadno presenečenje in še dr. Korošec bi od začudenja na široko odprl oči, če bi videl in slišal ne drugo garnituro, ampak že takorekoč tretjo generacijo argentinskih Slovencev, kako se zna postaviti! Mala gospodična Ovnova je nekako po posredovanju Krošljeve "ta male" in Mačkovega fanta izvabila na oder cel roj otročadi in tako prepričevalno govorila o Korošču in lepoti slovenske zemlje, da se ji nihče ni upal ugovarjati. Pač pa jo je ta drobiž rad ubogal, ko je rekla, naj zapoje, in odžvrgolel **"Slovensko zemljo, zemljo krasno", "Na zeleni gori", Padaj gruda"** na slovaški napev in nazadnje božično pesem, ki je bila dr. Korošču posebno ljuba **"Glej, zvezdice božje".** Otroški zbor vodi in uči gdč. **Šemrovova**, otroški glasovi pa so nas prepričali, da imamo še dosti pravega pevskega naraščaja.

G. Miloš Stare: Dr. Korošec – voditelj naroda

Na oder je stopil predsednik Društva Slovencev g. **Miloš Stare.** Govoril je o **dr. Korošču kot resničnem voditelju slovenskega naroda.**

V svojem vsebinsko bogatem in lepem govoru je med drugim izvajal:

V teh dneh pred desetimi leti se je vil najprej po beograjskih ulicah žalni sprevod. V njem na vojaški lafeti krsta. V krsti še v smrti lepi mož. Vojaška lafeta — bil je borec. V duhovski obleki — bil je slovenski duhovnik. Žalni sprevod so spremljali siromaki in bogatini. preprosti ljudje, kmetje, delavci, vojaki, generali, diplomati, knezi. Ta mož je umrl 14. decembra pred desetimi leti v Beogradu. Ali je to naključje, da je slovenski duhovnik dvajset let poprej na isti dan — 14. decembra — umrl v Zagrebu: **škof dr. Mahnič?**

Tiste dni je bilo v Sloveniji, kakor da je ugasnilo sonce. Ali, kakor da je umrl oče družini, ko so otroci pred najtežjimi dnevi svojega življenja.

Smrt dr. Korošca ni odjeknila samo v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Odjeknila je na Dunaju, v Budimpešti, Varšavi, Pragi, Berlinu in Rimu ter Bukarešti. Vsi tisti, ki so vodili ali sodelovali v teh državah v političnem življenju prvih desetletij tega stoletja in krojili usodo Srednji in Jugovzhodni Evropi, so gotovo vsaj za trenutek obstali, ko so zvedeli za smrt dr. Antona Korošca. Dunaj ga je poznal kot neizprosnega borca za slovenske pravice. V Pragi so ga poznali premnogi prijatelji. V Berlinu so vedeli, da je ta mož nauklonljiv, v Rimu še niso pozabili njegovih govorov o laški univerzi v Trstu.

Dr. Korošec je bil voditelj slovenskega naroda. Duce in fuehrer sta besedo voditelj profanirala. So mnenja, da je zato ni rabiti več. Trdim, da jo moramo prav ob imenu dr. Korošca rabiti, da damo besedi "voditelj naroda" zopet pravo vsebino.

Dr. Korošec je bil rojen v kmečki hiši. Značilen je dogodek, ki ga opisuje dr. Krek v letošnjem našem koledarju. Gimnazijski učenci v Mariboru v nemški šoli, z nemškim učnim jezikom, so bili radi svojega slovenskega rodu zaničevani. Pa so se zbrali najboljši učenci, med njimi dr. Korošec in sklenili, da mora biti vsakdo od teh učencev koncem leta najboljši v razredu v tistem predmetu, ki mu ga bodo določili slovenski součenci. Odprli so si žile, s krvjo zaapisali to obljubo. Dr. Koroščuje bilo določeno, da mora postati najboljši učenec v razredu v nemškem jeziku. In glejte, slovenski kmečki fant v nemški šoli, z nemškim učnim jezikom, je koncem leta res bil najboljši v razredu, boljši kot rojeni Nemci. Dve stvari sta tu. Silna volja in odločnost za borbo na eni strani, na drugi strani pa si je dr. Korošec s poznanjem jezika svojega nasprotnika pridobil orožje, ki mu je zelo služilo v poznejši dobi.

Svoje javno delo je začel kot kaplan. Takrat se je dr. Koroščeva osebnost nerazdružno zvezala s slovenskim ljudstvom, s slovenskim narodom. Takrat, ko je ustanavljal društva, hranilnice, sodeloval pri časopisih in opravljal še vse tisto, kar mora slovenski kaplan, takrat so šle korenine njegovega dela daleč v globino slovenskega naroda. Leta 1905. poslanec v deželnem zboru, potem poslanec v parlamentu. Nova doba. Nepričakovano hitro se je povspel in zrastel in kot neizprosen borec zavzel vodilno mesto v dunajskem parlamentu. Mnogo ste brali in čuli o tej njegovi junaški dobi. Ne bom ponavljal. Trdim samo, da je v tej dobi že prekoračil meje voditelja ene same, četudi večinske stranke. Postal je voditelj vsega naroda in tolmač hotenja vsega slovenskega naroda. To mu je priznal ves slovenski narod tiste dni, ko je po majniški deklaraciji prispel v Ljubljano in ko so mu ljubljanske ulice izkazovale izraze navdušenja in ljubezni v manifestacijah, kakršnih popreje niti pozneje ni doživel nihče.

Začela se je druga doba Koroščevega dela — doba Jugoslavije. Ne bom navajal posameznih dob in posameznih dejanj. Vem, da danes marsikak Srb, pa tudi Hrvat ali Slovenec misli, da bi kedaj dr. Korošec mogel delati drugače. **Trdim, da ni mogel nikdar delati drugače, kot je delal. Bil je prepričan po vseh izkušnjah in doživetjih v Avstriji in po dobrem poznanju našega zapadnega soseda, da je za Slovence edina možnost svobodnega življenja v jugoslovanski državi. Bil pa je tudi prepričan, da jugoslovanska država ni bila taka, kot si jo je zamišljal, a je globoko veroval, da bi mogla postati taka, da bi v njej s polnim zadovoljstvom in svobodno mogel živeli tako srbski kakor hrvatski in slovenski narod.** Svobodna rast slovenskega političnega, kulturnega in gospodarskega življenja ter po njegovem idealno zamišljenem, a ne doseženem konceptu ureditve Jugoslavije, sta bili temeljni točki vsega njegovega delovanja. Za te ideale je bil pripravljen in je tudi žrtvoval vse.

Danes mnogi razmišljajo o slovenski bodočnosti. Prav je, da to delajo Koristno delo vršijo. Vendar poudarim, da kadarkoli kaj takega slišim ali berem, se spmonim na besede dr. Korošca, ki jih je govoril na zadnjem sestanku slovenskih poslancev v beograjski skupščini. Ko nam je govoril o vojni, ki se je približevala, je med drugim poudaril to-le: **"Kadar boste, ko mene več ne bo, pri svojem delu imeli odločevati o usodi slovenskega naroda, ne pozabite nikdar, da naš severni sosed ne bo odnehal od zahteve, da je Slovenija do Celja njegova in da naš zapadni sosed hoče postaviti svoje meje v Trbovljah."**

Nato je govornik postavil dr. Korošca še kot vzor človeka in politika tudi v odnosu od svojih političnih nasprotnikov. Proti nikomur nikdar ni bil sovražno razpoložen. Mogel bi našteti čudovite primere, kako je odklanjal sleherno maščevalnost, kako je odklanjal vsak osebni boj proti političnim nasprotnikom. Ni zgolj naključje, kako je sprejel vest o dr. Koroščevi smrti njegov gl. politični nasprotnik v Sloveniji dr. Albert Kramer. Prijatelj mi je pripovedoval — tako nadaljuje govornik, da se je dr. Kramerju iz oči utrnila solza, ko je zvedel za Koroščevo smrt.

Veličina Koroščevega duha ter osebnosti in ta solza njegovega političnega nasprotnika dokazujeta, da časi grde borbe političnih strank niso bili pravični izraz slovenske narodne miselnosti. Naj nam bosta silna veličina Koroščeve osebnosti in ta vsega našega spoštovanja vredna solza dokaz in upanje, da smo sposobni živeti pravo demokratično življenje brez sovraštva, brez grdobij in političnih maščevalnosti. Prosimo Boga, da bomo to mogli izvajati v bodočnosti.

H koncu svojega govora je govornik poudaril nekaj stavkov, ki so jih našli v Koroščevih zapiskih. Pri tem je navedel dobesedno samo enega in dodal: Ne bi se čudil, če bi ga zapisal menih, ki živi življenje brez stika s svetom. Zapisal pa ga je mož, ki je živel v vrtincu življenja in dosegal najviše časti, katere more dati človeska družba. Pa so našli v njegovih zapiskih stavek: **"Samopremagovanje — iti moraš skozi žalost notranjih bojev, odrekanja — toda z neupognjeno glavo"** — in končuje: **"Ljubezen je pravi družabni duh."**

Govornik je zaključil: "Spoštovane Slovenke in dragi Slovenci: Premislite in zapomnite si te, stavke!"

Ko je govornik zaključil svoja lepa izvajanja, je vsa dvorala zaploskala v odobravanju.

G. France Kremžar: Koroščeva osebnost

Naslednji govornik je bil urednik in biv. poslanec **g. France Kremžar,** ki je govoril o **Koroščevi osebnosti.**

Naglašal je med drugim, da je Ljubljana pred desetimi leti priredila Dr. Korošču pogreb, kakor ga je za Krekovim pogrebom bil deležen edino še nadškof Jeglič. Tako je slovenski narod vsaj po njihovi smrti počastil svoje tri največje sinove zadnjih sto let.

Dr. Korošča je spoznal kot visokošolec leta 1904 na mladeniškem zborovanju v Slov. Bistrici. Nato omenja prve stike med Koroščem in dr. Krekom. Ko sta se spoznala, sta nato skupaj delovala in si ostala prijatelja do smrti. Da bi se lahko vsega posvetil — svojemu narodu je Dr. Korošec postal duhovnik. In kot kaplan je nato deloval za du-

(Nadaljevanje na 2. strani)

SINDICALISMO ARGENTINO

Durante el congreso de los empleados mercantiles recibió el Primer Mandatario General Perón a los representantes de asociaciones de empleados de comercio de países latinoamericanos y europeos. En su discurso expresó General Perón que fué necesario para el movimiento peronista obtener la independencia económica del país para obtener la liberación de la clase trabajadora.

La justicia social sólo se hace con los trabajadores en el gobierno. En Argentina vamos al estado sindicalista y lo vamos conseguir ayudando a la evolución, haciendo de nuestras organizaciones instituciones cada día más unidas, más fuertes, más cohesionadas y más libres.

El sindicalismo argentino es un sindicalismo de hombres honrados y quizá no seremos muy capaces ni tengamos muchas luces, pero tenemos la más grande de todas las luces, que es la honradez y el decir la verdad tal cual es. Eso es superior a todos los valores que hombre pueda tener. Ser honrado, leal sincero y decir la verdad tal cual es. Es por eso que vivimos en la mejor armonía y tratamos de no decir nunca la mentira primera.

ARGENTINSKI SINDIKALIZEM

Med kongresom trgovskih nameščencev je general Peron sprejel v posebni avdijenci zastopnike sličnih organizacij iz južnoameriških držav in iz Evrope, ki so prišli kot gostje na ta kongres. V svojem govoru je podčrtal, da je bilo najprej treba peronizmu doseči gospodarsko neodvistnost dežele, da bi nato dosegli osvoboditev delavskega stanu.

Socialno pravičnost je moči doseči samo z delom delavcev v vladi. Argentina prehaja v sindikalno državo in to bomo dosegli, ako podpiramo razvoj in s tem, da naše organizacije spremenimo v ustanove, ki bodo vsak dan bolj enotne, močnejše, strjenejše in bolj svobodne.

Argentinski sindikalizem je sindikalizem poštenjakov in mogoče nismo ravno zelo sposobni ali pa tudi nimamo preveč luči, toda imamo največjo vseh luči, to je poštenost in pa lastnost, da rečemo resnico taka kakoršna je. To pa presega vse vrednosti, ki jih more imeti človek. Biti pošten, lojalen, iskren in govoriti resnico takšno, kakršna je. Zato pa tudi živimo v največji harmoniji in skušamo, da nikdar prvi ne spregovorimo laži.

KANADSKO PISMO

Lethbridge, Alberta, Decembra 1950

Menda sem celo jesen molčal.. Saj sam ne vem zakaj. Kaj prav posebnega res ni bilo pri nas, a vendar, zanimalo bi pa le tega ali onega to in ono. Padanes malo o našem življenju tule:

Letina je bila v naši pokrajini bogata. Vkljub obilnim vremenskim neprilikam, točam in suši so v splošno pridelali farmarji veliko in menda je letošnja letina med najboljšimi. Za farmarje predvsem in Canado, ker državna kasa in farmarjev "aržet" sta odebeljena.

Pesarjem se je tudi vkljub silni toči v nekaterih predelih še vseeno široko posmejala sreča. Zgodaj stolčena pesa se je po toči ob dežju in namakanju dobro opomogla in je letošnji pridelek prekosil lanskega. Milijonski so dobički, ki jih prinese težka sladkorna pesa in gotovo niso zastonj in iz revščine dogradili letos po zletih dela 60 milj od tule, v Tabru, ogromno novo tovarno, ki je stala samo 5 in pol miljona dolarjev. Vreme je pesarjem med pospravljanjem obupno nagajalo. Ni potekel teden brez dežja in snega, kar delo silno ovira, ker stroji ne morejo opraviti svojega dela in s tem pesar izgublja dneve, obenem pa možnosti, da bi si po končani pesi le kje izvrtal kako delo za zimske čase.

Pa še z nečem je Bog čudovito posejal tole prostrano prerijsko zemljo: z oljem, ki počiva globoko več tisoč čevljev in čaka, da ga podjetna in srečna roka odkrije. Letos so tule v naši najbližji okolici odkrili več bogatih vrelcev, ki so po prvih vrtanjih že pokazali da je bogastvo olj bogato razmetano po prerijah, ki so jih beli zadnje stoletje iztrgali lastnikom Indijancem. Kolikšna so oljna bogastva, se najlažje tolmači s tem, kakšne ogromne naprave so ustvarili ljudje za izkoriščanje vrelcev. Letos so tam od severnega dela naše prestolnice Edmontona (nešteti bogati vrelci olj so tam) napeljali preko več kanadskih pokrajin ogromne cevi nad 3.000 milj daleč (tj. nad 4500 km) in po njih zdaj teče surovo olje v tovarne in predelovalnice kot voda po vodovodu. Koliko to stane? Bajne so vsote, morda znane le onim, ki jim bogato vračajo obresti... Pribito pa je, da delavcu, ki je vložil v te silne projekte največ dela in žuljev, veliko premalo nudijo. Plačilo na uro, pa še to je skromno merjeno.

Jesen je čas ptic selilk. Tudi ljudem je ta čas ugoden za rajžanje. In od nas so nekateri pobasali robo in usmerili pot proti slovenskemu središču v Kanadi — Torontu in njegovi okolici. Znanstvo tam jih vleče tja, upanje na boljši in stalnejši zaslužek, žlahta in mnoge srce. Razumljivo, vsak poskuša tu in tam srečo; dokler se še nisi dodobra vživel v razmere, kraj in možnosti ,se seliš in iščeš? Kot cigan, sreče...

Adventni čas smo začeli danes. Petič, kar nas je razgnalo po svetu izdajstvo in kupčevanje bogatih, brezsrčnih, in bratovska zaslepljenost. Tile časi so v samih spominih. Kako bi ne bili! In vsak spomin, ki ga še tako na lahko, odgrneš, je bolečina. V tehle dneh smo doma vsi pričeli misliti na jaslice. Tiste v kotu smo gradili v načrtih in sanjah mladi, one v srcu bolj dozoreli, po svoje pa smo zaživeli adventni čas prav vsi. Slovenskih jaslic ni mogoče zgraditi v tujini! Kako neki! Mahu je treba zanje; dolge dneve od jeseni sem smo že brskali otroci za skalami v hostah, da bi dobili najlepše zelene mahovnate plate za hrib, kjer bodo pasli črede papirnati ali leseni pastirji, kurili ognje itd... Kje boš todle v preriji našel primernega mahu? Tudi jaslic ne moreš kupiti tu, sliko o teh pač. Kako boš iz nje izrezoval ovčke, pastirje, kar smo delali dolge zimske večere doma? K sreči smo večina prinesli jaslice iz taborišč tudi v tujino, naredili jih bomo v svoji podjetnosti, pa ne bodo take kot doma. Niti primere! Pa smo itak že s prvih begunskih dni vajeni mraza in nas bo gotovo tudi letos zeblo vkljub toplim sobam; ob jaslicah je človeku vedno nekako hladno, ko se vtopiš v misli, da Detece ni imelo zibelke, ne blazinice, ne pleničk in pečko le iz živalskih nozdrvi. Ob jaslicah nas bo zeblo v srcih, in nikoli ni domovina tako blizu kot na sveti večer. Svet družinski praznik je bil to v vsaki krščanski družini, napolnjen s kadilom in pesmijo, nasičen z ubranimi melodijami potrkavanj razlitih čez mirne slovenske vzpetine do zadnje globeli. Mraz je sestaven del božičnih dni in snega mora biti, da na njem zapojo čevlji v škripanju. Mar ne? Ko pa se zvezde zgoste na vsemirskih brezcestjih, je treba vzeti v roke bakljo, pokriti kučmo in priviti luč ter pohiteti, da ne zamudimo polnočnice. Saj je ne bomo, le pot do cerkve v tujini bo tuja, ne domača. Nam bodo vsaj delno podobna doživljanja teh svetih dni onim nekoč. Snega nam je že te dni nasulo za debelo ped, vetrovi s severa hlade ozračje in ni se nam bati, da ne bi škripalo pod čevlji. A vi tam v Argentini, Venezueli in Braziliji pa še marsikje boste v vroči večerni sopari hiteli k polnočnicam na pol bosi, v sandalah in lahkih oblačilih kot betlehemski pastirji. Vsi mi,, vsi raztepeni in posejani v širni svet, bomo pa le svobodno hiteli pozdravit Novorojenca. Mnogi naši bratje doma in onstran morij in žičnih ograd ne bodo imeli božičnih dni. Morda na tihem, bolj v katakombah in le v srcih bodo smeli doživljati božič in vse tajne in svete prelesti tistih ur. Pa bomo mi toliko bolj toplo in goreče molili zanje, da bo betlehemska zvezda prinesla, če že ne miru, vsaj upanje nanj tudi njim, ki doma ali kjer koli vzdihujejo pod knuto, ki jo neusmiljeno vihti nad njimi čas in valpti sovražnih idej. Te dni bodo kot le malokdaj naše misli vez med vsemi sinovi in sestrami slovenskega rodu. Snegovi bodo zrahljali vse nepoznane grobove poklanih slovenskih mučencev, pokrili s svojo mehko žametno belino teharske planje, kočevske rebri, turjaške, jelendolske, in gorjanske hoste, s svojo svežino zmili rdeče kaplje, v katerih je odtekala mladost naših desettisoč mučencev, ki so nam up in porok zmage, ki mora vzkliti po vseh teh dneh... Vsi ti grobovi bodo brez jaslic; le zelene hoste jim bodo nudile mir, pritajeni vetrovi jim bodo peli tihe svetonočne melodije... Spomnimo se jih torej mi pogosto, posebno pogosto v teh dneh, ko spet groze sovražne vihre zamajati ves svet v razmajanih temeljih in ko svet pozablja na sporočilo: Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Vsem vam pa, sinovi in hčerke našega razbičanega slovenskega naroda, ki boste vsak po sveje praznovali Rojstvo Deteta in Kralja, pa — "Miru, srčnega miru vsem Vam in svej naši zasužnjeni domovini za vse praznične dni in novo leto polno upanj, uspehov in izpolnjenj vseh želja, ki se porode v poštenih in odkritih srcih." Pak

IZ TEDNA V TEDEN

Truman je imel v petek zvečar **govor** preko ameriških radijskih postaj, v katerem je naznanil, da bo uvedel **pripravno stanje** v državi zaradi **"izredno težkih in nevarnih trenutkov, ki jih svet preživlja."** V govoru je poudaril da **"je USA v veliki nevarnosti, ki so jo ustvarili vodje ZSSR."** Dobesedno je nadaljeval: "Naši domovi, naš narod, vse stvari, v katere verujemo, so v veliki nevarnosti... **Proti miru že pet let delujejo mogotci v Kremlju in se poslužujejo groženj, izdaj in nasilja. Z napadom na Korejo so dokazali, da hočejo svet pognati v novo vojno...** Proti tej nevarnosti moramo storiti naslednje: **1. Vedno bomo branili, in če bo potrebno, tudi z orožjem, načela ZN; 2. Skupno z drugimi svobodnimi narodi bomo povečali svojo obrambo; 3. Dokončno bomo zgradili svojo vojsko, mornarico in letalstvo in izdelali še več orožja zase in za naše zaveznike; 4. Razširili bomo svoje gospodarstvo in ga obdržali na višini... USA se ne bo vdala popuščanju...** V veliki nevarnosti sta tako Evropa kakor Azija... Svojo armado bomo pomnožili, tako da bo štela v prihodnjem letu **3,5 milijonov vojakov ter dva milijona Narodnih straž.** Istočasno bomo močno pospešili vojno produkcijo.**V enem letu bomo petkrat povečali produkcijo letal, štirikrat produkcijo tankov, štiri in pol krat produkcijo atomskega orožja...** Pripravili bomo vse potrebno za splošno mobilizacijo... Gospodarstvo se bo povzpelo v izredne višine, ker bomo potrebovali vedno več in več delavcev. Zagotovili bomo stabilnost cen z uvedbo kontrolne komisije... Ustanovili smo posebni Urad za Obrambno mobilizacijo s predsednikom C. E. Wilsonom na čelu, bivšim preds. General Electric Company..." Truman je zaključil svoj govor z besedami: **"Vsi bomo morali doprinesti svoj delež v obrambi svobode. Ne smatrajte to kot žrtve, ampak kot priliko, da branite svoje najdražje, kar imate... Ameriški narod je vedno pričakal nevarnost z junaštvom in odločnostjo. Prepričan sem, da bomo to tudi sedaj storili in da bomo z božjo pomočjo ohranili svojo svobodo."**

V soboto je nato Truman objavil s posebnim ukazom pripravno stanje, terso vsa ministrstva izdala potrebne ukrepe za čim hitrejšo izvedbo ukaza. Mobilizirana bo tako vsa ameriška industrija ter sploh vse gospodarstvo v vojne svrhe. Trumanov proglas je dobil polno odobritev od obeh ameriških strank. Komunisti so Trumana seveda napadli, da je s tem "pognal USA že v vojno proti ZSSR."

V ponedeljek pa je ameriško zunanje ministrstvo objavilo načrt, po katerem namerava USA v začetku februarja **sklicati konferenco zunanjih ministrov vseh 21 ameriških držav, na kateri bodo izdelali skupen načrt "za nastop proti komunizmu na gospodarskem, političnem in vojaškem polju."**

ARGENTINA

Sošolci predsednika republike div. gen. Juana D. Perona iz vojaške akademije — letnik 1913. — so svojemu kolegu poklonili lepo izdelano predsedniško-poveljniško palico z vdelano sliko **J. de San Martina** v spomin na skupaj preživela leta.

Ob zaključku letošnjega letnika oficirske šole je bil navzoč tudi div. gen. J. D. Peron, višje vojaške osebnosti, kardinal Copello ter številni ministri in višji uradniki. Predsednik Republike je na gojence-oficirje imel kratek nagovor, v katerem je posebej poudaril dolžnost vojaka v sedanjih razmerah; vojska je prvi služabnik države, čigar poseg v dogodke je zadnji argument drž. avtoritete, ki hoče v zadevah notranje politike doseči zmago volje ljudstva, v zadevah zun. politike pa zavarovati suverenost naroda. Ob koncu svojega nagovora je **predsednik Peron** pozval vse gojence akademije, državljana Peruja, Costa Rice, Guatemale, Mehika, Paraguaja, Haitija in Ecuadorja, naj vedno ohranijo prijateljska čustva do Argentine.

Maria Delgado de Odria, soproga predsednika Peruja, je priredila slavnostno pojedino v **počastitev predsednika Argentine in njegove gospe Eve Peron** v prostorih Doma nameščenk. Gospa Odria je ob priliki podelitve sabelj novim oficirjem letošnje akademije lastnoročno izročila sabljo svojemu sinu, ki je študiral kot gost na buenosaireški akademiji.

Arm. gen. Juan Carlos Sanguinetti je bil imenovan za stalnega voj. svetovalca arg. delegacije pri UNO.

Rogello Tristany je bil imenovan za arg. gen. konzula v Genovi.

V navzočnosti predsednika francoske republike, visokih osebnosti iz javnega življenja in številnih zastopnikov arg. kolonije v Parizu je bila te dni na Sorboni **slavnostna akademija v spomin 100 letnice smrti generala J. de San Martina.** Slavnostni govor je imel admiral Lemonnier.

Argentina se je odločila pristopiti kot članica k Mednarodni živilski in prehrambeni organizaciji (F. A. O.) v okviru UNO.

Pričel se je kongres glavnega sindikata trg. nameščencev, na katerem je po delegatih astopanih preko 400 različnih krajevnih skupin iz vseh pokrajin republike; zaključni dnevi kongresa sovpadejo s peto obletnico proglasitve zakona o aguinaldu.

Prosvetno ministrstvo je izdalo odredbo, po kateri imajo pravico vstopa v srednje šole vsi tisti učenci, ki do konca tistega leta, ko vstopijo v srednjo šolo, izpolnijo najmanj 12 let. Za vstop v večerne šole pa je najnižja mladostna meja 16 let. Na posameznih šolah smejo v posamezne razrede vpisati do 40 učencev.

Redna služba Prve pomoči Argentinskega Rdečega Križa je bila uvedena te dni na severni in južni obali Rio de la Plata.

Uvedena je bila nova zračna linija Frankfurt—Buenos Aires, ki jo bo vodila družba Aerolineas Argentinas. Prvo letalo je odletelo iz Frankfurta 12. decembra.

Velika petrolejska ladja "General Pueyrredon" je bila spuščena v morje v ladjedelnicah v Birkenheadu, Anglija; ladjo je naročila družba YPF in je ena izmed štirih naročenih; prva, "General San Martin", bo spuščena na kretno vožnjo preko Oceana v februarju 1951. Njej sledi kmalu "General Pueyrredon".

Vlada je odobrila posojilo 22 milijonov pesov buenosaireški transportni družbi Corporación de Transportes de la Ciudad de Buenos Aires (en liquidación).

Proračun province Cordoba za leti 1951-52 znaša preko 570 milijonov pesov.

(Nadaljevanje s 1. strani)

hovni blagor svojega naroda in kot kaplan je tudi umrl Duhovnik dr. Korošec je svojo duhovniško čast ohranil neomadeževano doma in med tujci. V javnem nastopu je bil jasen, če treba tudi oster in udaren, v zasebnih razgovorih z ljudmi drugih nazorov pa prijazen, vljuden in toleranten. Zavedal se je, da je treba pobijati **zmoto, človeka pa pridobivati.** In tudi v tem je bil dr. Korošec velik. Ko je bil že visoko v časteh, bi se bil lahko prevzel, pa se ni in je rad poslušal nasvete starejših ljudi. **To je bila modrost moralno dograjenega moža, ki mu četrta božja zapoved ni bila fraza, ampak vodilo za življenje.** Nadvse je sovražil laž in hinavcev ni trpel. Kogar je enkrat zalotil na laži, ta je z njim za vedno opravil. Kakor noben človek ni čisto nedostopen za hvalo, tako tudi dr. Korošec ni bil. Če je pa v hvalisanju spoznal kake postranske namene, je lizuna znal duhovito in ostro obdelati.

Govornik je nato omenjal Koroščevo bivališče v Marijanišču v Ljubljani in njegove obiskovalce. Omenil je tudi obisk "krščanskih socialcev" ki so ga pred leti prišli "učit" socialnih naukov. Pa jih je pokojnik osmešil v njihovi veliki nevednosti v socialnih vprašanjih. Spoznali so, da bolj pozna socialna vprašanja, kot oni.

Pok. dr. Korošec se je rad družil s siromaki, katere jee imenoval svoje prijatelje. G. Kremžar je omenil tudi svoj razgovor z njim pred Jevtičevimi volitvami o bodočnosti naroda. Na govornikovo misel, ali ne bi kazalo započeti propagande za slovensko državno samostojnost, ko narodu kratijo vse pravice, se je dr. Korošec zamislil in tiho dejal: **'Mnogokrat mislim na to. In kdaj bi že bil začel, ko bi ne bilo naših dveh velikih sosedov. Tako-ne moremo in ne moremo, ker bi postali njihov plen.'** In Koroščeve besede še drže, ker obadva soseda še živita. Omenjal je tudi dr. Koroščevo zadržanje med internacijo, ko je prepovedal sleherno intervencijo za svojo izpustitev, čeprav bi bil pok. kralj rad videl, da bi bil dr. Korošec samo namignil za to. Pa ni in se je možato držal. Imel je močan hrbet, močno voljo in neupogljiv značaj.

Končno je omenjal tudi zadnji sestanek s pok dr. Koroščem v letu njegove smrti, ko mu je govoril o težkih časih, ki se bodo zgrnili nad narod in je prosil, naj bi bila tedaj brezjanska Marija ki je kraljica naroda, tudi resnična narodna voditeljica.

Svoj govor je zaključil s pozivom, **naj vsi posnemajo pokojnikov vzgled nesebičnosti, zvestobe in ljubezni ter vsi ubogajo njegovo naročilo, da Marija Pomagaj bodi kraljica vseh Slovencev v tujini in doma.**

G. Rudolf Žitnik o Dr. Korošču

Moški zbor "Gallusa" je zapel **Benjamina Ipavca** "Domovini" in **Vodopivčevo** "Ob večerni uri", nakar je nastopil **g. Rudolf Žitnik,** član NO za Slovenijo in član izvršnega odbora Slov. demokratske stranke. Dejal je, da se te dni spominjajo vsi pošteni Slovenci onega žalostnega dne, ko je pred desetimi leti prenehalo biti srce velikega Slovenca dr. Korošca. Razen peščice zakletih narodovih sovražnikov, današnjih tiranov, je takrat slovenski narod složen in enoten spremil velikega pokojnika na njegovi prezgodnji zadnji poti. Vse je močno prizadela izguba **nesporne**ga **glasnika Slovencev** iz leta 1917.

Govornik omenja žalost, ki je zavladala ob Koroščevi smrt ne samo v Sloveniji, ampak tudi po celi državi ter lep nekrolog, ki ga je o dr. Korošču napisal dr. Kramer.

V Beogradu so se ga spominjali kot velikega državnika in prijatelja Srbov in krmarja države v najusodnejših dneh. V Zagrebu so enako žalovali za njim in predsednik HSS **dr. Vladko Maček** je ob odprtem dr. Koroščevem grobu dejal: **"Umro je veliki prijatelj Hrrvata, umro je čovjek, koji je imao velikog udjela na stvaranju Srbsko-hrvatskog sporazuma".** Danes se spominjajo obletnice Korošceve smrti vsi Slovenci, raztreseni po svetu. Spominjajo se njegove nesebične in zveste vdanosti narodu in državi, spominjajo se njegove politične širokogrudnosti in odpustljivosti, spominjajo se njegove osebne plemenitosti in v svetel vzgled je vsem njegov kremenit značaj in brezpogojna načelnost v slovenskem narodno- državnem pogledu. Trpečim in molčečim narodnim množicam doma bo te dni prepovedan vsak poskus pačastitve spomina velikega pokojnika. Doma si žele časov, ko je bilo krmilo naroda in države zaupano njegovim poštenim in sposobnim rokam. Govornik nato navaja naročilo trpečega naroda doma, ki ga te dni prav gotovo sporočajo v svet vsem svobodnim Slovencem. In to je: **Če kdaj, je prav v sedanjih težkih časih ko stojimo pred nejasno bodočnostjo, pred vsem potrebno, da ostanemo vsi Slovenci zedinjeni in enotni in da ne popuščamo v svojih močeh in naporih za narodno osvoboditev in vstajenje.**

Govornik se nato spominja složnih nastopov pok. **dr. Korošča, Dr. Jan Ev. Kreka** in **dr. Gregorja Žerjava,** v časih majske deklaracije, složen nastop vseh slov. polit. strank v prvi slov. vladi leta 1918, združen nastop vseh slov. protikom, strank med kom. revolucijo med zadnjo svetovno vojno. Omenja izjavo N. O. za Slovenijo z dne 29. okt. 1944, ki je bila odobrena 3. maja 1945 na seji slov. parlamenta ter naglaša, da je samo po tej poti in v sodelovanju s Hrvati in Srbi mogoče domovini priboriti svobodo in srečno bočnost.

Svoj govor je zaključil z vzklikm: "Znamo Slovenci složno in enotno ter krepko stopiti po pošteni ravni poti in zvesto ter ponosno slediti našim kremenitim in značajnim političnim vodnikom, posebno še, kadar to zahtevajo življenske koristi našega naroda.

Slava nesmrtnemu dr. Antonu Korošču."

G. Avgust Horvat: Dr. Korošec – najlepši vzor slov. mladini

Kot zadnji govornik je nastopil predsednik SFZ g. Avgust **Horvat.** Govoril je o temi: **Česa naj se uči slov. mladina od dr. Korošca.**

V svojem jedrnatem, živahnem govoru je razgrnil pred slovensko mladino podobo voditelja naroda dr. Korošca ter jo osvetil z vseh strani pokojnikovega udejstvovanja za koristi in napredek svojega naroda. Pok. dr. Korošec je čutil do mladine posebno ljubezen. Vedno je rad zahajal med njo, jo navduševal za vse dobro in ji predvsem polagal na srce veselje do študija. Vedno jo je opozarjal na nevarnosti, ki prete malemu narodu. Zato je takemu narodu še bolj potrebna visoko izobražena mladina. Sam jo je vedno podpiral in marsikateremu slovenskemu studentu omogočil izpopolnitev študij v inozemstvu. Te naloge naj se mladina zaveda tudi danes in naj tudi v svetu nadaljuje s svojim studijem.

Mladini postavlja dr. Korošca za vzor tudi v njegovi veliki ljubezni in delu za narod ter v njegovem plemenitem odnosu do svojih nasprotnikov. Pokojni Korošec ni bil mož sovraštva, ampak ljubezni. Zato govornik toplo polaga mladini na srce, naj opusti brskanje po napakah preteklosti ter naj se raje iz teh napak uči in gradi lepšo bodočnost sebi in narodu. Kakor Korošču naj bo tudi mladini delo za narod glavna naloga, kateri se morajo podrediti vse osebne koristi.

V pok. dr. Korošču ima slovenska mladina vzor izklesanega značaja in zavednega Slovenca, ki v nobenem trenutku ni podvomil v svoje poslanstvo in delo za narod, vzor temeljitega poznavalca ne samo političnih, ampak tudi gospodarskih, kulturnih in socialnih slovenskih problemov. Mladina naj se tako kakor Korošec plemeniti v narodni zavednosti.

Mešani zbor "Gallusa" je za konec odpel **Hribarjevo** "Oj hišica očetova" in **Nedvedovo** "Nazaj v planinski raj."

Odveč bi bilo znova poudarjati vrline "Gallusa" in njegovega dirigenta g. dr. Savellija. Le kot kulturni kronist bi pohvalil Gallusovo vedno pripravljenost za sodelovanje pri vsaki dobri stvari, kar je pri tako pogostih nastopih, ki jih ima ta naš elitni pevski zbor, nemajhna žrtev za pevovodjo in pevce.

Otroški nastop, vsi štirje govori in "Gallusova" pesem so optimistična čustva obiskovalcev nedeljske proslave še dvignili in poplemenitili.

M. M.

Novice iz Slovenije

Časopisi poročajo, da je Tito "omilil" svoj režim in da daje svobodo Cerkvi. Mi pa smo prejeli sledečo vest: Dne 5. decembra, zgodaj zjutraj, je odpeljala Titova policija iz stiškega samostana g. opata **dr. Avguština Kostelca**, patra **Simona**, patra **Antonina**, patra **Gabrijela**, župnika **Goleta** samostanske brate **Vitala, Celestina, Roberta**, dve šolski sestri, ki sta bili kuharici v samostanu, perico Malko, Ivanko in Angelo. Sedaj ne ve nihče kje so. Vzroki za odgon niso znani. Tako je Tito izpraznil popolnoma ves stiški samostan. Pustil je notri le patra Dominika, ki s težavo obvlada slovenski jezik in je star čez 80 let.

Velika delavnica sredi Ljubljane — prazna. Leta 1948 so komunisti doma "nacionalizirali" ključavničarsko podjetje Geyer na vogalu Dvor'akove in Vošnjakove ulice. To je bilo veliko podjetje, ki je imelo vedno dosti dela. Prevzela ga je mestna občina, ki je "nacionalizirala" v omenjenem podjetju le stroje in opremo, poslopja pa ne. Po nacionalizaciji je podjetje obratovalo samo do konca leta 1948, potem pa je delo ustavilo. Opremo so odpeljali, nekaj skobelnikov so pokurili ali pa razbili. Ker stane tak skobelnik najmanj 15.000 dinarjev, so tako povzročili veliko škodo. In tako stoji danes ta prejšnja velika in dobroidoča delavnica sredi Ljubljane prazna. Okna na poslopju so razbita, streha pušča, vodovodne cevi po dvorišču je pa še precej starega železa in ostale ropotije. Na drugi strani je pa v Ljubljani veliko pomanjkanje prostorov!

Ekonomijo cestne električne železnice so ljubljanski listu hudo napadli radi nedovoljenega zakola dveh nedopitanih prašičev, katera je s tem "odtegnila garantirani preskrbi".

Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani so obsodili 14 oseb zaradi nakupovanja dolarjev in lir, katere so potem tihotapili v Trst, tam pa kupovali svilene rute, ure, glavnike, nalivna peresa, milo itd. To blago so potem skrivaj spravljali v Ljubljano in ga prodajali. Ure so v Trstu kupovali po 1.800 lir, doma so jih pa prodajali po 15.000 dinarjev, za rute so v Trstu dajali po 150 lir, prodajali so jih po 450 lir. Zaradi teh prestopkov je bila kaznovana Marija Soave iz Trsta na 10 mesecev, Anton Leban na eno leto in 4 mesece, Berta Borri iz Kopra na eno leto in 8 mesecev, ostali pa prav tako na podobne kazni.

Domača naloga in svinčnik. V ljubljanskem tisku beremo tole zgodbico: Šolarček Lojzek ima domačo nalogo, pa nima svinčnika. Sredi trga je v izložbi tudi svinčnik, zraven njega pa napis, da se zamenjuje le brez denarja za jajca in suhe gobe. Fantek hiti domov, vzame dve jajci in hoče nato v trgovini za jajci svinčnik. Prodajalka mu pove, da ima svinčnik da pa jaje ona ne sprejema, ampak jih mora odnesti v "poobläščeno" podjetje, v kmetijsko zadrugo na drugem koncu trga. S potrdilom tega podjetja, da je v resnici oddal jajca, bo lahko dobil svičnik. Lojzek je odhitel na drugi konec trga, kjer je bila velika gneča. Po dolgem času se mu je le posrečilo oddati jajci in nakupovalec je nato napisal v treh izvodih prejemnico, ki je glasila tako-le: Potrjujem, da sem prejel od..., doma iz... štev... 2 jajci, nato še žig in podpisi. S tem potrdilom je Lojzek veselo pritekel nazaj v trgovino po svinčnik. Tu ga je pa čakalo novo razočaranje. Povedali so mu namreč, da mora s tem potrdilom nazaj v trgovino OZKZ, kjer da bo dobil svinčnik. Fantek hiti nazaj pa je bila ura že dvanajst in trgovino je našel zaprto. Popoldne pa mora v šolo in seveda brez naloge, ker ni dobil svinčnika. Ko je prišel iz šole domov, se je takoj odpravil v trgovino, ker je hotel na vsak način priti do svinčnika. Pa zopet ni bilo s svinčnikom nič. Povedali so mu, da stane svinčnik 16 dinarjev, on pa je imel potrdilo samo za 8 dinarjev, ker je oddal samo dve jajci. List nato pravi, da bo moral Lojzek drugega dne znova na delo spet z novima dvema jajcema in tako se mu bo morda le sreča nasmehnila, da bo po dveh dneh letanja je prišel do svinčnika in bo nato lahko napravil tudi nalogo. List, ki je v Ljubljani opisal to le zgodobico, pač ni mogel objaviti hujše obtožbe komunističnega režima, ki je državo spravil v tako stanje, da v njej ljudje niti svinčnikov več nimajo, kaj šele drugih stvari.

Na njivah ekonomije Železniško industrijske šole v Šiški ne raste solata in druga zelenjava, ker so pač njive trikrat preorali, niso pa nič posejali. Tudi prašički ekonomije niso uspeli, ker so bili v premajhnem zaboju in so drug drugega pomendrali. Krave imajo tako "naučene", da dajejo dnevno le 2.30 l mleka.

Šef gostinstva pri OLO v Trbovljah **Vili Elisek** in skladiščnik v okr. magacinu v Zagorju **Tone Iglič**, sta oškodovala skupni živilski fond v zadnjih mesecih za 194 kg sladkorja, 29 kg masti in 1739 kg krušne moke, ker sta neopravičeno izdajala nakazila za to blago; nakazilo za sladkor sta izdajala celo takrat, ko ga niti dojenčki niso dobivali. **Jože Velkoverh**, upravnik rudn. restavracije v Trbovljah pa je mešal k moštu vodo in ga prodajal po 120 din, dasi je maksimirana cena 108 din.

Na sodišču v Il. Bistrici je bila razprava proti **Ludviku Ivanu**, tajniku OF v Il. Bistr. in **Faturju Albinu**, uslužbencu odbora. Prisvojila sta si razno blago brez plačila in bila obsojena na 2 in pol leta odn. na 2 leti in 10 mesecev zapora.

V celjskem okraju znašajo zaostanki obvezne oddaje žita ca 30% planiranih količin. Odkupni plan krompirja pa so izpolnili le s 64%.

Ustaško-križarska skupina pred sodiščem v Sarajevu 30.10 t. l. se je začela razprava proti 14 pripadnikom skupine "Hrvatski vjernički pokret", ki sta ji poveljevala ustaša Ante Brkljačič, imenovan "major Vjerac" in Stjepan Simič. 1. junija 1950 sta podminirala potniški vlak Sarajevo - Mostar pri Blaznju pri Sarajevu; skupina je nato z bombami napadla potnike in pri tem 2 ubila, 14 težko in srednje ranila, številne pa izropala. Obtoženci so se tudi skušali povezati z ostanki četnikov, grozili s smrtjo vsem, ki bi oddali žito in pozivali na sabotažo.

Jeseniški kolodvor in njegova okolica, je bil zadnje vojno leto žrtev angloameriškega bombnega napada. Pod razvalinami je ostalo mnogo Jeseničanov, pa tudi stotine Hitlerjevih vojakov in uradnikov. Dopisnik v Poročevalcu pravi, da so te razvaline "spomenik medvojnega barbarstva fašističnih okupatorjev". Hudika! Črni zamurc, ki je prožil bombe iz ameriškega letala je v letu 1950 proglašen za fašističnega okupatorja! Pa to je postranska stvar. Saj vemo, kako komunisti znajo delati zgodovino. Bolj nas zanima, to, da v več kot petih letih "svobode" še ni bilo mogoče pospraviti razvalin in popraviti škode. Dopisnik sam pravi, da prišleca še danes ob prihodu v mesto pozdravi "zapuščena in v obupnem stanju se nahajajoča železniška postaja, ki je ostala taka, kot smo jo našli leta 1945, ko smo se vrnili iz gozdov, izgnanstva in internacije." Potem podrobno opisuje kakšen je ta spomenik titovih gospodarskih planov. In vse to na Jesenicah, o katerih vendar ne more nihče reči, da so bile "reakcionarne in osvobodilnemu gibanju" nasprotne. Sedaj toliko bolj razumemo, kako je mogoče, da še danes leže vasi v razvalinah, ali pa dozidane stavbe brez ostrešja, oken in vrat, ker ni lesa, ali pa ostrešja brez krova, ker ni opeke, ali pa okna brez šip, ker ni stekla itd, saj manjka vsega, rezen "svobode", ki so je ljudje tako neznansko siti.

V Lukavcu pri Tuzli, tam v Bosni zlati, grade veliko koksarno. Ker je stvar šla le počasi naprej, je prišlo na pomoč 1.400 delavcev iz Slovenije, predvsem strokovnjakov za armirani beton, zidarjev in tesarjev. Zdaj pravijo, da gre delo dobro od rok. **V Ljubljani pa imajo plin le par ur na dan in gospodinje morajo sredi zime kuhati pri odprtih oknih, da se ne zaduše s slabim plinom.**

Slovenci v Argentini

Buenos Aires

Današnja številka je predzadnja številka v letošnjem letu. Vse tiste, ki niso še poravnali naročnine — in teh je precej — prosimo, da to store še v teh dneh.

Akademija na čast Brezmadežni.

Slavnostne akademije na čast Kritusu Kralju in Brezmadežni imajo med Slovenci že svojo tradicijo, tako da spadajo k zadnji nedelji v oktobru in k 8. decembru kot jaslice k, Božiču ali blagoslovljena jedina k Veliki Noči. Zaradi posebnih razmer pri praznovanju praznikov v tej deželi se je vršila akademija v čast Brezmadežni šele v nedeljo po prazniku. Priredila sta jo Slovenska dekliška organizacija in Slovenska fantovska zveza v cerkveni dvorani na Belgrano.

Sredi odra je visela med cvetjem in zavesami velika nova slika Brezmadežne, delo slikarja **M. Koritnika.** V začetku je bral fant ob spremljajočem koralnem petju deklet poglavje iz knjige Modrosti; za njim je prebralo dekle voščilo k Marijinemu godu. Sledila je recitacija pesmi v Rimu živečega pesnika **Vladimirja Kosa "Jutranji psalm". Dr. Kalin** je ob klavirski spremljavi **Ančice Kraljeve** odigral — vsled zadržanosti spremljevalca g. Jobsta namesto nameravane Mozartove Ave Maria — Schumanove Sanje. Nato smo slišali recitacijo tudi v Rimu živečega pesnika **Rafka Vodeba** "Prečisti materi". Fant je prebral črtico "Iz dnevnika", dekle pa "Materino molitev"; obe stvari imata skupni motiv Marijinega varstva nad fantom in dekletom v tujini po priprošnji rodne matere. V klenih besedah je izpovedal slenjič fant zahvalo in prošnjo izseljeniške mladine Brazmadežni, nakar so fantje in dekleta v narodnih nošah obstopili sliko na odru in z njimi so vsi navzoči zapeli pesem "Marija, skoz življenje".

Akademija je bila prav prisrčna in tudi estetsko na višini. Vendar bi pritegnitev kakšnega oderskega strokovnjaka gotovo preprečila dva tehnična nedostatka: ob nagovorih k sliki so se glasovi izgubljali v zavesah, reflektor pa je metal sence nastopajočih prav na Marijino podobo! Drugače pa je bilo vse prav lepo in dobro.

M. M.

Slovenci v Argentini, ki žele koledar Svobodna Slovenija za 1951 prejeti po pošti, naj to sporočijo na upravo Svobodne Slovenije, Víctor Martínez 50, Buenos Aires. Obenem z naročilom naj pošljejo tudi kupnino v znesku 32 pesov in 2 pesa za poštnino ter ovojnino. Skupno 34 pesov.

Pri naročilu več izvodov stane poštnina in ovojnina le za prvi izvod 2 pesosa, za nadalnje izvode pa po 1 peso.

Denar nakažite s giro postal.

Koledar Vam bomo poslali s priporočeno pošto v trdnem in dobrem ovoju.

Mendoza

Škofova maša za Slovence

Naš veliki praznik 3. decembra je za nami. Veliko je bilo pripravljanja zanj. Zato tudi uspeh in blagoslov nista izostala.

Dopoldne ob desetih se je zbrala slov. skupina iz province Mendoze na trgu Generala San Martina pred njegovim spomenikom. Štirje pari v slovenskih narodnih nošah so obstopili predstavnike našega društva, nakar je društveni predsednik ravn. M. Bajuk v kratkih besedah izrekel spominski pozdrav velikemu heroju Generalu San Martinu in dodal zahvalno izjavo gospodu predsedniku republike generalu Peronu, ki nam je odprl vrata v to republiko, v kateri smo zadobili zopet svoje človečanske pravice.

Predsednik društva je nato položil pred spomenik lep venec s trakoma v argentinskih in slov. narodnih barvah. Venec je napravil naš veliki prijatelj in član pevskega zbora staronaseljenski rojak g. **Furlan.**

Vsa množica se je nato pomaknila preko ceste na stopnišče frančiškanske bazilike in se uvrstila v špalir s ceste do cerkvenih vrat. Točno ob napovedani je prispel mendoški škof **Msgr. Dr. A. M. Buteler** in se z našim dušnim pastirjem **g. J. Malenškom** v spremstvu narodnih noš podal ob mogočnih zvokih orgel v cerkev. Ob glavnem oltarju ga je pozdravil pevski zbor s slovesnim "Ti si Peter-Skala. Takoj nato se je pričela sv. maša, ki jo je za mendoške slovenske priseljence in za našo staro trpečo domovino daroval g. škof. Med mašo je na izrečno škofovo željo pevski zbor prepeval slov. pesmi. Bazilika je bila polna. Poleg naše skupine se je maše udeležilo tudi lepo število Hrvatov in veliko domačinov.

Po evangeliju je imel škof tudi pridigo ter je v njej med drugim izvajal: V svojem govoru na gori je Gospod dejal: Blagor njim, ki so zavoljo pravice preganjani, ker njih je nebeško kraljestvo. Vi, dragi moji slovenski sinovi, ste prav gotovo po sklepu božje Previdnosti sredi tega kroga preganjanih. Med številnimi narodi sveta za takšno poslanstvo ni mnogo izvoljenih. Usoda preganjanja in mučeništva je za vas torej velika odlika, milost in čast. Zgubili ste vse: dom, premoženje, domovino. Rešili pa ste si čast in vero. S svojimi versko - narodnimi tradicijami ste prišli v tuji svet, ki je poln nevarnosti za vas. Bodite kljub vsem težavam in trpljenju ponosni in srečni, da ste deležni velike božje odločitve preganjanja in mučeništva. Ostanite vredni te božje izvolitve. Naj bi nihče ne podlegel. **Rešitev je samo ena: da ostanete zvesti svoji časti, svoji veri in svojim narodnim tradicijam.**

Med mašo je bilo tudi skupno obhajilo. Po maši se je pa škofu zahvalil za vso njegovo veliko naklonjenost slov. skupini naš dušni pastir **g. Malenšek.**

(Nadaljevanje na 4. strani)

Koledar Svobodna Slovenija za leto 1951 boste mogli kupiti na sledečih krajih:

1. **Pisarna Društva Slovencev, c. Víctor Martínez 50;**
2. **Casa Boyu, Olazabal 2336;**
3. **Santería y Papelería "Santa Julia", Víctor Martínez 39;**
4. **Foto atelje Lojze Erjavec, Alvarado 350, Ramos Mejía;**
5. **Slovenska hiša na Blanco Encalada 149, Villa Martelli;**
6. **Ivan Žnidar, brivski mojster, Drysdale 5614, Carapachay;**
7. **Homan Pavle, Temple 2147, Munro, FCNGB.**

Cena koledarju 32 pesov.

HUGO WAST 50.

666

DRUGI DEL IVANE TABOR. — POSLOVENJENO S PISATELJEVIM DOVOLJENJEM.

"V dveh primerih se je to zgodilo, toda pomniti moramo, da so bili to zgodovinarji, ki so dali papežom številke, daso jih razločevali. Prvi papež, ki si je sam nadel število po svojem imenu, je bil šele Urban IV, leta 1261."

"Oprostite mi mojo radovednost, oče Placid, toda spet mi uhaja spomin k tistemu trmoglavemu Aragoncu Petru Luna, ki je bil koncem XIV stoletja izvoljen v Avignonu."

"Je bil protipapež ,ki je nosil ime Benedikt XIII in je bil naslednik drugega protipapeža z imenom Klement VII."

"Mene zanima to: Ali sta se števili teh dveh papežev potem od zakonitih papežev ponovili, ali so jih preskočili?"

"Sta se ponovili, kajti oni dve nista v kronologiji papežev. Leta 1523 je bil izvoljen za papeža Julij Medicejski in si izbral isto ime in število kot prvi začetnik zahodnega razkola: Klement VII. In leta 1724 je dominikanec iz družine Orsinijev, nadškof iz Beneventa vzel ime tega aragonskega trmoglaveža in se imenoval Benedikt VIII. Je samo ena izjema, ki je zato zanimiva: ime papeža Leona VIII se ni več ponovilo, čeprav je veljal za protipapeža".

Utihnil je za nekaj časa; toda kakor da si je v tem času osvežil spomin, je nadaljeval:

"Eden najbolj perverznih papežev, ki so prinesli takšno žalost Cerkvi, je gotovo neki Pierleoni, človek židovskega pokolenja in z ogromnim premoženjem, ki je bil po smrti Honorija II leta 1130 izvoljen po dveh kardinalih in s podporo rimskega "ljudstva". Vzel je ime Anakleta II in se sam še posebej imenoval "ljudskega papeža". Prišel je v Rim, da vrže pravega papeža Inocencija II, ter je intrigiral osem let; po svoji smrti pa ga je nasledil drugi protipapež Viktor II. Bile so še druge volitve, v katere se je hotelo mešati "ljudstvo", ki so povzročile tako žalostne posledice: razkol zapada. Bila je to volitev Urbana VI leta 1378, proti kateremu se je dvignil protipapež Klement VII, ki je potem zavladal v Avignonu."

"Resnično", je rekel Padilla, "zgodovina sama uči, kakšne žalostne in škodljive posledice za Cerkev so prišle, kadar so se vmešavali v volitve papeža vlade in ljudstvo. Na srečo kaj takega se ni pripetilo v modernih časih."

Oče Placid je dvignil glavo in rekel:

"Pravkar sva se spominjala X. stoletja, ko je nemški cesar Oton I. sklical zakotni koncil v Rimu s pomočjo perfidnih cerkvenih dostojanstvenikov, da bi pahnil s prestola Janeza XII in izvolil protipapeža Leona VIII, ki ga v seznamu rimskih papežev ni. Prosimo Boga, da ne dopusti, da bi tudi sedanji nemški cesar istega imena v časih prav tako razburkanih kakor v X. stoletju ne napravil iste žalostne poteze."

Konec petega poglavja.

ŠESTO POGLAVJE
PASTIR IN MORJEPLOVEC

Četrtega dne, ko je nagromadeno ljudstvo na trgu svetega Petra videlo že osmič bel dim, znamenje, da se bodo morale volitve zopet ponoviti, se je raznesla novica, da je dal cesar Oton V. vedeti kardinalu-dekanu, da želi obiskati konklave.

Čeprav papeška ustava predpisuje, da je nevaljavna vsaka volitev, med katero bi kdor koli nasilno vdrl v klavzuro, so vendar le začeli razmišljati to vprašanje, ki se je nekoč pred stoletji že rešilo v prid trem vladarjem, ki so hoteli izkazati svojo vdanost papeštvu s tem, da so obiskali kardinalski zbor v najslovešnejših urah konklava.

Toda, kar se tiče sedanjega cesarja Otona V. ni bilo težko uganiti, da hoče s svojim obiskom vplivati na kardinalski zbor, da bi izvolil čimprej papeža po njegovem okusu.

Zato je njegova prošnja vznemirila nekatere malodušneže, toda zbor je smatral za pametneje, da ne odkloni namišljenega vdanostnega obiska, ter ga je dovolil.

Cerkev je vedno izkazovala svetnim vladarjem vso čast, ki je skladna s službo Bogu. Nihče je ni prekosil v poslušnosti zakonom in spoštovanju suverenov, kajti v njihovi oblasti gleda Cerkev izraz volje Kralja kraljev, ki vlada ves svet s pomočjo vladarjev iz kosti in mesa.

Odtod izhajajo izredne predpravice, priznane vladarjem, čeprav jih oni ne zaslužijo po svojem vladanju ali celo nevernosti; zategadelj se je tudi Otonov poslanik vrnil k njemu s sporočilom, da bo kardinalski zbor jutrišnji dan odložil volitve, da bo lahko sprejel njega.

Drugega dne je resnično priletel autoavion v spremstvu zračne straže na Trg svetega Petra, ki ga je med tem spraznila cesarska policija.

Oton V. je v spremstvu nekega kneza in v sijajni uniformi prišel pred velika zaprta vrata vatikanske palače. Kardinal komornik ga je že čakal za vrati in jih slavno odprl, toda ni napravil koraka naprej proti cesarju: moral je ostati za pragom. V veži je čakal cesarja kardinal-dekan. Šli so skozi Kraljevsko dvorano in stopili v Sikstinsko kapelo, na katere oltarju so v hipu ugasniji šest velikanskih sveč, ki so gorele pred Križanim.

Kardinali so bili na svojih prostorih ter so vstali s svojih sedežev. Devetdeset baldahinov nad sedeži je bilo znamenje njihove neodvisnosti. V bližini oltarja so pripravili tron za Otona, toda ne na evangelijski strani, kjer je bil prestol za bodočega papeža, temveč na listni.

Že ko je šel vladar skozi dvorano kraljev, je čutil nadčloveško veličino, ki vlada v teh prostorih; ko pa je vstopil v Sikstinsko kapelo in zagledal nesmrtno fresko Michelangelovo, se je zganil, zaustavil in vprašal dekana-komornika:

"Kaj naj storim sedaj?"

"Sedite na prestol!"

Oton V. si je odpasal meč in ga odložil na tla, ker ni hotel sedeti med temi devetdesetim neoboroženim knezi oborožen, med njimi, katerih eden — kdor si že bodi — bo jutri postal duhovni vladar vsega sveta.

Komornik je pobral meč in ga vrnil gospodarju.

Ču bi bili ti kardinali na katerem koli drugem mestu in ne v konklavu, kjer ima slednji od njih "rang" suverenega vladarja, bi pokleknili pred Otona in mu poljubili roke; toda v tem trenutku veleva ustava, da slednji od njih velja prav toliko, kakor cesar, vsi skupaj pa mnogo več kot on; zato so ostali stojé.

(Nadaljevanje s 3. strani)

ROMANJE NA EL CHALLAO

V popoldanskih urah smo se z microomnibusi odpeljali iz mesta proti El Challao. Dobrih 1000 korakov pod cerkvico smo se vsi zbrali in uvrstili v procesijo. Podobo Brezjanske Matere božje sta nosila v procesiji dva fanta, ob njej pa so stopala dekleta v narodni nošah. V zvoniku so naši fantje lepo potrkavali. K edinemu zvonu so že prejšnji dan obesili še nekaj železnih drogov. Po vhodu v cerkvico je Marijini posvetilni pesmi sledil nagovor g. **Malenška,** nato blagoslovitev Marijine poodbe, pete litanije in obnovitev posvetitve Srcu Marijinemu. Vsem tem slovesnostim je prisostvoval tudi g. župnik Tomažič iz La Paza. Podobo Brezjanske Matere božje smo med zahvalno pesmijo namestili za stalno na sredo stranske stene. Podobo je naslikal naš tuk. rojak g. **Plahuta,** notranji okvir ji je pa v originalnih narodnih motivih uvezla **grč. Marija Bajukova.**

K sklepu je imel še kratek nagovor v kasteljanščini varuh kapelice superior misionarjev Srca Marijinega.

Po končanih slovesnostih je v posebnem avtobusu odšla skupina narodnih noš z društvenim predstvništvom in obema slov. duhovnikoma na škofijo. G. škof se je hotel namreč tudi osebno udeležiti naše procesije in sam blagosloviti podobo Brezjanske Matere božje, pa je bil v zadnjem trenutku zadržan. Zato smo ga poiskali zvečer na njegovem domu. V sprejemnici smo mu v krogu naših narodnih noš podarili v znak naše hvaležnosti sliko Brezjanske Marije, pod katero so naslikane Brezje z mogočnim Stolom v ozadju. Tudi to delo je naslikal g. **Plahuta.**

G. škof je bil vidno ganjen in presenečen nad nepričakovanim dogodkom. V zahvalnih besedah je povzel in prav namenoma še enkrat podčrtal misel iz dopoldanske pridige in nas opominjal naj ostanemo zvesti tudi zglednemu apostolskemu namenu, ki nam ga božja Previdnost nalaga na naši poti po tujem svetu. V znamenju teh misli nam je v slovo tudi vsem podelil svoj blagoslov.

B. B.

Priporoča se vsem prijateljem in znancem za moške in ženske obleke, kakor tudi srajce po meri

Krojačnica

Weingerl - Mešiček

ZELARRAYAN 5833

VILLA LUGANO CAPITAL

SLOVENCI PO SVETU

Španija

Voščilo slov. akademičark

Članice "Čebelice", Zaragoza, želijo vsem Slovencem v Argentini blagoslova polne božične praznike in božjo pomoč v novem letu.

Iskreno pozdravljamo. **R. Ž.**

Avstrija

Čestitke slov. akademikov

Ob prazniku rojstva Gospodovega hite naše misli k vsem Slovencem, ki žive v Južni Ameriki. Vsem želimo zadovoljne in blagoslovljene božične praznike in mnogo sreče v novem letu!

Prisrčno pozdravljamo vse Slovence, posebno pa naše kolege, ki so nekoč z nami delili isto usodo v Gradcu! Za predstavniški odbor

Predsednik: **Zdravko Klimar**
Tajnik: **Lovšin.**

Chile

Vesel Božič in srečno Novo leto želi vsem Slovencem v Argentini in drugod po svetu

družina **Fr. Pirnata iz Čila..**

Avstralija

Nedavno sem dobil Koledar Svobodne Slovenije za leto 1950. Tako zelo sem ge bil vesel, ker je bilo to po dolgem času zopet slovensko branje, ki mi je prislo v roke. Bližajo se božični in novoletni prazniki. Vesela voščila za Božič in srečno Novo leto pošilja vsem Slovencem in Slovenkam v Argentini in drugod po svetu iz petega kontinenta.

A. Vižintin.

Anglija

Že zopet se bliža Silvestrova noč in je prav, da se obrnemo nazaj skozi vse leto in razne dogodke tega leta tu na "Otoku".

Z vremenom se letos ne moremo preveč pohvaliti. Samo marca, maja in polovico junija je bilo res lepo sončno vreme, ostale čase pa skoro 5 dni v tednu deževno vreme in viharji. Sedaj že kar dobro pritiska zima, ter izgleda, da bo letos precej ostra. Za prihodnje leto napovedujejo suho in vroče poletje. Bomo videli. Letošnje leto je bilo v tej deželi tudi polno nesreč med vožnjo z aeroplani, med delom v rudnikih in drugod ter je zahtevalo lepo število žrtev, toda hvala Bogu med temi nismo mogli dobiti nobenega Slovenca. Kar veseli smo bili, da letos ne bo treba beležiti nobene slovenske smrti in nesreče. Toda na žalost v novembru letošnjega leta moramo poročati 2 smrti mladih Slovencev... Prvi slučaj se je zgodil 17. novembra letos v Nemčiji. Tam je umrl 25 letni g. **Košir Vinko,** dijak iz Ljubljane. Vsled rahlega zdravja in božjasti je bil deportiran od tu v Nemčijo. Z njim je odšel tudi njegov brat. Poročilo od tam pravi ,da je na dan nezgode še delal z bratom pri nekem kmetu. Po končanem delu se vsi skupaj peljejo na vozu domov. Med potjo domov, ga je napadla božjast in je tako nesrečno padel z voza, da si je zlomil tilnik in bil pri priči mrtev. Bil je zelo mirnega značaja.

Drugi slučaj smrti se je zgodil čez 5 dni pozneje tu v Pontypriddu — Južni Wales. Tam se je 22. decembra zvečer smrtno ponesrečil med vožnjo na motornem kolesu 27 letni **Lado Rožemberger.** Bil je iz Šmihela pri Novem mestu. Na dan njegovega pogreba dne 25. novembra se je pridružilo njegovi zadnji poti lepo število Slovencev. Č. g. **Kunstelj** je opravil pogrebne molitve in imel lep pogrebni nagovor. Naj v miru počivata v tuji zemlji.

Zakonsko življenje (cerkveno) je sklenilo letos 17 slovenskih parov. Je tudi med njimi nekaj mešanih parov. Daj Bog tem novim zakonskim parom obilo sreče in božjega blagoslova. Za v bodoče pa še izgleda, da bo še precej novih "obceti".

Rojenih je bilo letos 10 slovenskih otrok. "Pest jeklena, srce je vroče, narod naš umreti noče!"

Izselilo se je letos od tu v razne države sveta 7 Slovencev in Sloven in sicer: V USA 3 osebe (2 moška in 1 ženska), v Canado 1 oseba (ženska), v Singhapore 1 oseba (ženska), v Argentino 1 oseba (moški), v Trst. 1 oseba (ženska).

V Nemčijo sta bila doportirana 2 Slovenca (pok. Košir Vinko in njegov brat Alojzij. Je menda tudi to "demokracija".

V gospodarskem pogledu hvala Bogu moramo letos poročati kar lep uspeh. Kupili so naši ljudje tekom letošnjega leta 12 hiš v raznih krajih Otoka ter si ustvarili kar domače slovensko življenje, zlasti kar se kuhinje tiče. V tem pogledu gredo tukajšne oblasti in domačini našim ljudem prav radi na roko. Stanovanjske stavbe so za enkrat še precej drage, toda izgleda, da se bo čez par let v tem oziru precej izboljšalo in bo cena precej padla. Seveda zavisi tudi iz kakšnega materijala je stavba zgrajena in lega prostora, kjer stavba stoji. Dobro zgrajene stavbe in lepe lege bodo imele vedno visoko ceno. Kljub vsej nagli gradnji novih stanovanjskih prostorov je še vedno dovolj družin brez pravih stanovanj. Ako bo padal železni in ognjeni dež iz neba, bo zlasti v važnih industrijskih krajih in na prometnih križiščih zopet polno ljudi brez prave strehe.

Nad polovico Slovencev stanuje privatno, ostali v hostelih. Mnogi se zopet vračajo nazaj v hostele. Hostele zadnje čase precej razpuščajo ter jih spreminjajo v bolj primerna stanovanja za vsak, slučaj za domače ljudi.

Slovensko društvo kar dobro dela. Težava je le ta, da smo vsi tako razkropljeni po vseh delih te dežele ter je res težava s kakim večjim delom. Z dobro voljo se pa, vse doseže. Božič bomo praznovali letos bolj po odsekih. Kakšen v e č j i skupni sestanek za Božič je tu zelo težko prirediti, ker je te dni velika težava zaradi stanovanj in ostale oskrbe in si te dni tudi vsak želi mir.

Svetoletnega romanja v Rim se je udeležilo od tu 10 Slovencev. G. dr. Lojze Kuhar je za nekaj časa odpotoval v U.S.A. in se na pomlad zopet vrne nazaj.

Drugače so razmere tu hvala Bogu še kar zadovoljive. Brez težav seveda ni, saj vsem po volji ni nikjer. Po vseh krajih se pritožujejo o zelo naglem naraščanju cen. Tu, hvala Bogu, kar živil tiče, v tem oziru ni čutiti posebnih sprememb. V drugih predmetih, zlasti tekstilno blago, (volnemi izdelki) so se precej podražili, vendar ne v taki meri kod poročajo od drugod. V bodoče bomo še videli.

Po novem letu baje izgubimo D. P. status in bomo brez posebnega odobrenja oblasti lahko menjali delo.

Takšno naj bilo poročilo za leto 1950. Bi lahko še narsikaj poročal o življenju Slovencev tu. Daj Bog da bi drugo leto na Silvestrovo noč poročali tudi kaj lepšega in bolj veselega, samo da le nebi bilo slabše nego letos.

Ob koncu želim vsem čitateljem "Svobodne Slovenije" ter vsem Slovenkam in Slovencem po vseh delih sveta.

"Vesele in blagoslovljene božične.

praznike,
Obilo sreče in "Miru" od božjega
Deteta
ter
Veselo Novo leto 1951

Peter Selak.

Pohlevna pritožba. Neki F. D. pravi v **"Poročevalcu"** tako-le: "Verjemite mi, da je stalno mrzlo kosilo le neprijeten in nezdrav užitek". Mož ima smolo, da so mu nekdaj v starih reakcionarnih časih, ko je ljubljanska plinarna zastonj instalirala plin v hišo, če si ga le hotel vzeti, napravili kuhinjo na plin. Po šestih letih svobode je plin v Ljubljani racioniran: ne na karte, ampak na ure. Ob šestih zjutraj ga še ni — in treba je iti z mrzlim želodcem na šiht. Opoldne ga dajo podišati za par ur. Ob dveh se ne gredo več in počivajo do šestih, ko ga spet spuste v cevi za dve uri. Pri anarhiji, ki jo je povzročilo pristransko dodeljevanje stanovanj, velik del delavstva in uradništva pride na dom, ko je kosilo ali večerja že mrzla.

Radi izpopolnitve letnikov nam manjka še nekaj številk Svobodne Slovenije in sicer številki 4 in 23 iz leta 1949 in številka 28 iz leta 1950. Kdor jih ima, ga lepo prosimo, da nam jih izroči proti plačilu.

UPRAVA SLOBODNE SLOVENIJE

Društveni oglasnik

Vsem članicam in članom Društva Slovencev in vsem slovenskim novonaseljencem v Argentini voščimo vesele in milosti polne božične praznike.

ODBOR DRUŠTVA SLOVENCEV v Buenos Airesu.

Velike daljave in pomanjkanje časa so vzrok temu, da med člani in odborom Društva Slovencev ni tistega živahnega stika, ki si ga vsi želimo.

Da temu odpomore, namerava odbor Društva Slovencev ustvariti močan zbor zaupnikov, ki bodo zastopniki in glasniki članstva in bodo tvorili zvezo med članstvom in odborom Društva Slovencev.

Odbor Društva Slovencev želi, da si članstvo samo te zaupnike izvoli. V ta namen bo odbor Društva Slovencev v mesecu januarju (in po potrebi tudi še pozneje) organiziral posebne sestanke članov. Vsaka soseska bo izvolila svojega zaupnika. Takih sosesk smo zaenkrat nabrali okrog 50.

Vse podrobnosti bodo razvidne iz okrožnice, ki jo bo vse članstvo v kratkem prejelo.

Že danes pa opozarjamo in prosimo vse članice in člane Društva Slovencev, da se volitev zaupnikov Društva Slovencev gotovo udeleže in s tem pomagajo okrepiti naše Društvo Slovencev, da bo moglo v polni meri vršiti svoje poslanstvo med nami.

Društvo Slovencev

VRNITE IZ DRUŠTVENE KNJIŽNICE IZPOSOJENE KNJIGE!

Vse tiste, ki so si v društveni knjižnici izposodili knjige in jih doslej niso še vrnili, prosimo, da knjige takoj vrnejo, ker Društvo knjižnico sedaj preureja.

Društvo Slovencev

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem Slovencem v Argentini in po vsem širnem svetu

Družina Štefanič

Est. López, F. C. N. G. R.
Estancia "Ana Luisa"
(Prov. Bs. As.)
ARGENTINA

Vesele in blagoslovljene božične praznike želi obiskovalcem in vsem rojakom
BRIVNICA IN PARFUMERIJA

"LOS ALPES"

Calle Drysdale 5614
(nasproti šole)
CARAPACHAY

Vsem svojim naročnikom vošči vesele božične praznike ter srečno in blagoslovljeno Novo leto 1951. Priporoča se vsem rojakom še vnaprej

Jakob Sušnik.

krojač
Calle Unión 2400
(poleg slov. zemljišča)
Lanus Oeste

Srečne in blagoslovljene božične praznike ter sreče polno novo leto 1951, želi vsem rojakom
KROJAŠKA DELAVNICA

Telič – Novak

Rondeau 1295 Ramos Mejia

SLOVENCI, POZOR!

Po Rdečem križu na Reki (Fiume) pošilja moko v vrečah in ostale večje pošiljke vsakovrstnih živil znano izvozniško podjetje

J. FABRIS & Co., NEW YORK

Pojasnila dajejo zastopniki za Južno Ameriko

BUENOS AIRES, CALLE ESTADOS UNIDOS 4359

Telefon 60 - 7080

Uradne ure: od 15.30—19.30 ure.

Na razpolago tudi izvrstno vino — belo in clarete — v pletenkah po 10 litrov naravnost iz kleti Yuma (Rioja)

GOTOVO JE **NAJLEPŠE DARILO,** KI GA MORETE POLOŽITI NA OBLOŽENO BOŽIČNO MIZO — **POSESTNIŠKA KNJIŽICA KRASNEGA LOTA V ALTA GRACII.**

NA ŽELJO BOMO NUDILI LOTE **DO NOVEGA LETA ŠE PO STARIH CENAH,** ZATO NE ODLAŠAJTE IN PIŠITE TAKOJ PO INFORMACIJE:

ALTA GRACIA, JOSE LEON SUAREZ 562, LINIERS.

NE POSLUŠAJTE GOVORIC, **PREPRIČAJTE SE SAMI!**

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem svojim strankam

Bogdan Kosančič,

krojač

Medrano 73,
višina Rivadavia 14900
RAMOS MEJIA

Trgovina z nabožnimi predmeti in papirjem
"SANTA JULIA"
Víctor Martínez 39

PISEMSKI PAPIR vseh vrst in oblik, PERESA, črnilo, svinčnike, BIROME, lepa NALIVNA PERESA, ZVEZKE, šolske TORBICE, pisarniške POTREBŠČINE,
DAMSKE ROČNE TORBICE in lepe AKTOVKE,
RAZGLEDNICE za voščila, božič in mesta Buenos Airesa,
ALBUME in vogličke za albume, beležnice in različne NOTESE, KIPE, podobe, KRIŽE, svetinjice, ROŽNE VENCE, kropilnike, BREZIJANSKE PODOBE etc.,
K A D I L O in S V E Č E ter J A S L I C E.
Vse to in še mnogo drugega koristno-potrebnega Vam nudimo po zmernih in nizkih cenah.
POPRAVLJAMO Vam hitro in dobro Vaše spominske **rožne vence.**
Priporoča se Vaši naklonjenosti

Santería y Papelería
"SANTA JULIA"
Víctor Martínez 39

Za Vaš dragocen in odmerjen čas, ure svetovno priznanih znamk:
Record Watch, Girard Perigeau, Unver, Omega

AUTOMATIČNE, ANTIMAGNETIČNE

CASA BOYU

OLAZABAL 2336 **Tel. 76-9160**
1/2 kvadre Cabildo 2300

LEPA DARILA ZA BOŽIČ

Srebrne verižice 10.— pesov; srebrne svetinjice 8.— pesov; svetinjice platirane z 18 krt zlatom 15.— pesov; krasni srebrni križci z markaziti 18.— pesov; lepe denarnice v usnju od 12.— pesov naprej; zlati 18 krt otroški prstani z monogramom 48.— pesov; uhanči za novorojenke 18 krt zlato 35.— pesov; lepe srebrne zapestnice z 18 krt zlatom 12.— pesov.

Na zalogi lepi jedilni pribori.

Opozarjamo, da imamo moške in damske ure, tudi zlate — proložnostni nakup po izredno ugodni ceni.

Vsa zlatarska in urarska popravila.

Trgovina je odprta vsak dan do 20. ure, sicer pa se lahko naše stranke zglase tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši, **Olazabal 2338, dto. 5.**

DARILA

ŽIVILA, TEKSTILNO BLAGO, ZDRAVILA.
ZA VSE DRŽAVE.

Iz Buenos Airesa pošiljamo 5 kg težke pakete v Jugoslavijo, Avstrijo, Nemčijo, Čehoslovaško in druge države: Posteljnino, srajce, blago, čevlje, usnje, rabljeno obleko: mast, slanino, šunko, med, salame in čokolado.

PANETH y Cía.

DIAGONAL NORTE 501 — Of. 810
T. E. 30-7352

POMOČ DRUŽINAM V SLOVENIJI

Bogata izbira paketov z vsemi potrebnimi živili in ostalimi koristnimi predmeti

Zahtevajte cenike! — E U R O P L A T A

POZOS 129 - I. nadstropje BUENOS AIRES

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102 - Bs. Aires